

VRAGEN BIJ AGENDAPUNT 10 RWA/AMFORS

Punt 1:

In de presentatie staat op pagina 4 het volgende:

Vastgestelde doelstellingen/uitgangspunten gemeenten:

- *passende werkomstandigheden sw-ers,*
- *tegen zo laag mogelijke kosten*
- *uitgangspunten participatiewet*

Vraag 1: Wanneer en door wie zijn deze doelstellingen vastgesteld”

De doelstelling ‘passende werkomstandigheden sw-ers’ is vastgesteld in de Visie op Sociale Werkvoorziening regio Eemland, die in 2008 door de regiogemeenten is opgesteld.

De uitgangspunten van de Participatiewet zijn in 2014 door de regiogemeenten gezamenlijk geformuleerd door de portefeuillehouders Werk en Inkomen.

Vraag 2: Waarom alleen tegen zo laag mogelijke kosten en niet tegen budgettair neutraal vanuit het subsidieresultaat?

De doelstelling ‘tegen zo laag mogelijke kosten’, is door de algemene vergadering van aandeelhouders in 2012 meegegeven aan Amfors bij de ontwikkeling van het bedrijfsplan 2012-2014.

Zo laag mogelijke kosten zou ook kunnen inhouden budgettaire neutraliteit. Dit is echter geen realistische verwachting. Op dit moment verkeren slechts enkele sw-bedrijven niet in de rode cijfers. Oorzaken hiervoor zijn o.a. de huidige conjunctuur en de concurrentie met de lagelonenlanden voor de werkzaamheden die door een sw-bedrijf worden verricht. In 2013 legden de gemeenten in Nederland gemiddeld per sw-er € 1.600 bij (bron: benchmark Cedris). Op termijn wordt het voor alle bedrijven nog moeilijker omdat de Rijkssubsidie per sw-er afneemt, terwijl de lonen hetzelfde blijven of stijgen. Het subsidietekort dat moet worden opgevangen door de netto-opbrengsten van de werkzaamheden van de sw-ers neemt dus toe. De verwachting is juist dat het arbeidsvermogen van de groep die op termijn binnen de sw-bedrijven werkzaam blijven gemiddeld lager is dan nu.

De bedrijven die nu nog winst maken verkeren in andere omstandigheden dan Amfors. Zaken die hier op van invloed zijn:

- *de samenstelling van de sw-groep (leeftijd en daarmee samenhangend de loonkosten en het ziekteverzuim en de aard/omvang van de arbeidsbeperking),*
- *de markt in de regio (er zijn regio's met veel productieactiviteiten, onze regio kenmerkt zich meer als diensteneconomie, daar is weinig werk voor sw-bedrijven)*
- *vaste lasten zijn bij sommige bedrijven laag doordat zij bijv. geen huisvestingskosten hebben/dit is veelal historisch bepaald.*

Punt 2: De criteria

Er worden diverse criteria genoemd. De criteria moeten ook onderling te wegen zijn, want uiteindelijk zullen keuzes gemaakt moeten worden.

Vraag 3: Welk criterium c.q. welke criteria wegen uiteindelijk het zwaarst?

Er zijn nog geen concrete factoren voor de weging opgemaakt.

Punt 3: De maatschappelijke criteria

Bij sub d staat “een oplossingsrichting kan een extra instrument zijn voor doelgroepen uit de Participatiewet of WMO.”. Ik merk op dat dit geen criterium is, het is namelijk een KAN-bepaling.

Vraag 4: Is het juist dat dit geen criterium is, maar bedoeld is als een plus, een toegevoegde waarde?

Correct. Dit is een toegevoegde waarde.

Vraag 5: Wordt hiermee niet al een beetje gehint op een ‘inclusieve oplossing’ d.w.z. dat een oplossing met brede werking de voorkeur heeft?

Vraag 6: Is het niet zaak dat bij een stagnerende arbeidsmarkt voor mensen met een arbeidsbeperking, de overkomst van Wajongers en de trage en smalle opstart van garantiebannen (voorrang aan voormalige wachtlijst WSW en Wajong), juist de ervaring en infrastructuur van de WSW gebruikt moet worden om huidige en nieuwe participatiewetters met een beperking ook een (betere) kans te geven?

Antwoord op vraag 5 en 6 is bevestigend

Amfors beschikt over de benodigde kennis en mogelijkheden voor de inzet van instrumenten die kunnen worden ingezet in het kader van de uitvoering van de Participatiewet, te weten:

- Jobcoaching
- Loonwaardemeting
- Leer/werk- en activeringstrajecten
- Beschutte werkplekken en dagbesteding
- Detachering

Daarnaast kan Amfors fungeren als werkgever voor mensen met een arbeidsbeperking. Het is nu al zo dat binnen Amfors sw-ers werken waarvoor verschillende arbeidsvoorwaarden gelden (afhankelijk van de periode waarin een indicatie is afgegeven en wijzigingen in de Wsw). Op het moment dat er nu mensen uit de doelgroep van de Participatiewet bij Amfors komen werken zouden daarvoor ook andere voorwaarden gaan gelden (voor de sw-ers geldt de Cao sw, voor de doelgroep Participatiewet WML).

Punt 4: financiële criteria

Wat heel erg mist bij de financiële criteria is dat wel verondersteld mag worden dat de loonwaarde van WSW’ers zo hoog mogelijk moet zijn (ontwikkelcompetentie benutten) en dat deze mensen dat verdienvermogen ook kunnen realiseren doordat er met rendabele product-marktcombinaties gewerkt wordt. Naast kostenverlaging is ook omzetverhoging en winstverbetering van belang.

Een zo hoog mogelijke loonwaarde zit zowel vevat in het criterium passend werk als in het criterium een zo hoog mogelijk exploitatieresultaat. De loonwaarde hangt ook samen met de match tussen de sw-er en de werkzaamheden die voor hem/haar worden gevonden. Het criterium ‘mate waarin sprake is van werken bij reguliere werkgevers’ kan strijdig zijn met een zo hoog mogelijke loonwaarde, dat hangt samen met die balans tussen prestatie en welzijn.

De maatschappelijke criteria zullen daarom ook naast elkaar worden gehanteerd.

Vraag7: Welke gemiddelde loonwaarde per WSW’er is minimaal noodzakelijk om vanuit het subsidieresultaat een budgettaire neutraliteit te behalen?

Wordt nagegaan (voor exacte beantwoording).

Vraag 7a: Wat is thans de gemiddelde loonwaarde per WSW'er bij RWA/Amfors?

Wordt nagegaan (voor exacte beantwoording).

Vraag 7b: Wat zijn de gemiddelde begeleidingskosten per WSW'er?

Wordt nagegaan (voor exacte beantwoording).

Vraag 8: Gezien het antwoord op vraag 7, 7a en 7b, waar wil het college de lat leggen?

Het college legt geen expliciete lat maar gaat voor een individueel zo hoog mogelijk niveau van werk en daarmee zo hoog mogelijke verdien capaciteit.

Vraag 9: Moet het criterium niet zijn dat Amfors B.V. een gezond bedrijf blijft, als deze constellatie het vertrekpunt is?

Binnen het proces van totstandkoming van de toekomstvisie wordt gekeken naar wat nodig is om de werkvoorziening van de huidige sw-doelgroep in de toekomst zeker te stellen tegen zo laag mogelijke kosten. Daarbij kijken we ook of de inhoudelijke keuzes mogelijk consequenties hebben voor de juridische structuur/government.

Punt 5: Sturingscriteria

Opvallend is dat de sturingsmogelijkheden in de zin van mate van invloed erg van belang zijn. Er is geen keuze of de gemeente wil sturen op outcome, dus een pure rol als opdrachtgever wil nemen en alleen de beleidsregie heeft of dat het college ook op proces wil sturen, dus uitvoeringsregie wil hebben. Het lijkt erop dat er geen scheiding is tussen het publieke en het private domein en dat kennelijk gekozen wordt voor RWA als vooralsnog de enige aanbieder en uitvoerder. Zeker als men ook nog ruimte wil voor ondernemerschap.

Vraag 10: Waarom wil het college zelf invloed hebben op het beste instrument per WSW'er?

De gemeente heeft ten aanzien RWA/ Amfors drie verschillende rollen:

- *deelnemer in de GR met als doel een goede werksituatie voor onze WSW-ers en dus het beste instrument voor de doelgroep*
- *aandeelhouder in de BV Amfors met als doel optimalisatie van het financieel resultaat*
- *opdrachtgever voor werkzaamheden door Amfors met als doel een marktconforme prijs voor de uitbestede werkzaamheden.*

Het gaat hierbij niet om de arbeidsmatige inzet voor de nieuwe toestroom uit de Participatiewet, maar om de verantwoordelijkheid voor een vaste groep WSW-ers die nu bij Amfors zitten.

Vraag 11: Is het niet zo dat de bevoegdheden van aandeelhouders bij wet zijn vastgelegd en eigenlijk tamelijk beperkt zijn (vaststellen jaarrekening, benoemen bestuurders en RvC, vaststellen statuten, etc.).

De rol als aandeelhouder is beperkt. De rol als deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling is groter.

Vraag 12: De organisatie van de government is van groot belang om als gemeente te kunnen inbesteden en dat is een kritische factor om het beleid te kunnen uitvoeren. Welke rol wil de gemeente hebben?

Onze rol zal in de toekomst primair zijn de verantwoordelijkheid voor de inzet van onze WSW geïndiceerde medewerkers op de meest passende plek tegen de laagste kosten.

Punt 6: Hoofdscenario's

Vraag 13: Kent het college het rapport van Robert Capel met de titel "Optimaliseren van het verdienvermogen" dat in opdracht van Cedris geschreven is?

Nee, dit rapport is niet bekend.

Vraag 14: Capel noemt meerdere oplossingsrichtingen. Het college kiest alleen het van binnen naar buiten en het optimaliseren van werksoorten. Waarom zijn in de scenario's niet explicieter de volgende door Capel aangegeven oplossingsmogelijkheden genoemd?

- Acquireren van werk (brede strategie voor het acquireren van werk voor deze doelgroep, via rechtstreeks investeren en SROI bij andere werkgever maximaal bijdragen aan omzet en winst en plaatsen in reguliere arbeidsmarkt)
- Kosten van begeleiding en staf (snijden in kosten begeleiding en overhead,)
- Kosten infrastructuur (snijden in kosten bedrijfsvoering, rekening houden met kleiner worden organisatie - schaalverlies)

Deze genoemde oplossingen zijn impliciet verbonden aan de scenario's waarin deze verschillende aspecten worden meegenomen.

Vraag 15: Directe ontbinding is geen optie volgens het college. Kan indirecte ontbinding en dus versneld overbrengen van WSW'ers naar de reguliere arbeidsmarkt wel een optie zijn, bijvoorbeeld omdat daarmee de gemiddelde begeleidingskosten dalen?

Het scenario-onderzoek dat wordt voorgesteld richt zich met name op het verkennen van de mogelijkheden om meer sw-ers een plek te geven bij reguliere werkgevers, al dan niet in de vorm van samenwerking/joint venture. De winst kan daarbij (in beperkte mate) zitten in lagere begeleidingskosten, maar heeft vooral betrekking op het benutten van elkaars expertise (begeleiding sw-ers versus meer markt- en prestatiegericht opereren). Het is echter wel zo dat tewerkstelling bij reguliere werkgevers veelal in detachingsvorm geschiedt, de verantwoordelijkheid blijft dan bij de gemeente liggen. Maar ook wanneer een sw-er volledig in dienst komt bij een andere werkgever behoudt hij/zij terugkeergarantie, bijvoorbeeld in het geval van faillissement. Dit betekent dat met deze koers het eigen bedrijf wel kleiner kan worden, maar dat er zolang er nog sw-ers zijn die de pensioengerechtigde leeftijd niet hebben bereikt, er altijd een minimum aan eigen bedrijf nodig is. Het is overigens niet realistisch om te veronderstellen dat alle sw-ers een werkplek kunnen vinden bij reguliere werkgevers, er is een groep voor wie dat niet mogelijk is door het lage arbeidsvermogen. Ook zijn veel detacheringen voor een beperkte termijn, het is wenselijk om eigen bedrijfsactiviteiten te houden zodat er werk blijft om sw-ers tijdelijk op te vangen wanneer de detachering eindigt.

Vraag 16: Bij een aantal gemeenten worden de uitvoeringscomponenten re-integratie/- arbeidsontwikkeling van de oude en nieuwe doelgroep Participatiewet gecombineerd met de uitvoeringscomponenten WSW. Wie anders weet beter om te gaan met het bemiddelen en matchen van mensen met een arbeidsbeperking dan de WSW-organisatie? De presentatie stelt alleen dat fuseren met werk én inkomen niet kansrijk is. Wat maakt dat deze presentatie de mogelijkheid om alleen de uitvoering werk te fuseren niet benoemd, dus dat wat ook privaat uitgevoerd zou kunnen worden?

De argumenten om zowel werk- als inkomensdeel niet te willen fuseren met het sw-bedrijf, zijn dezelfde als wanneer het alleen zou gaan om het fuseren van het werkdeel met het sw-bedrijf. Deze mogelijkheid wordt niet gezien als extra mogelijkheid (in de presentatie had inkomensdeel tussenhaakjes moeten staan).

Vanuit de Participatiewet wordt ingezet op het zoveel mogelijk integreren in reguliere werkomgeving. Het ligt niet voor de hand om dan uitsluitend naar het WSW bedrijf te kijken als werkgever.

1. Samenvoeging Sociale Dienst en SW-bedrijf wordt verworpen. Wat is daar de argumentatie achter? Er is een deel I (werk- en reïntegratie) en een deel II (inkomen). Waarom worden beide onderdelen verworpen, deel I past toch bij het werk dat de WSW doet?

Een van de argumenten is dat het moet aansluiten bij het Sociaal Domein dus niet buiten de eigen gemeente georganiseerd. Maar het Sociaal Domein is toch ook over gemeentegrenzen heen?

We willen de regie (gemeente) en uitvoering (Amfors) niet samen in één organisatie onderbrengen. Vanuit de regiewerkwijze is er een bewuste keuze gemaakt voor de knip tussen diagnose en keuze instrument/voorziening dat past bij een cliënt (ligt bij de Sociale Diensten) en de uitvoering (ligt bij marktpartijen waaronder Amfors). Het beste instrument tegen de laagste prijs blijft uitgangspunt. Het vormen van één bedrijf voor werk en inkomen en daarmee samenvoeging van de gemeentelijke Sociale Diensten in de regio achten we niet wenselijk. De gemeenten hebben een verschillende visie op de wijze waarop vorm wordt gegeven aan de aansluiting bij het Sociale Domein.

2. Mag de sociale werkvoorziening ook meer mensen met gewone verdien capaciteit (bv. uit bijstand) bij Amfors laten werken om zo het totale operationele resultaat wellicht te verbeteren?

Zowel Rijk als gemeenten streven naar zoveel als mogelijk plaatsing bij reguliere werkgevers. De toekomstvisie gaat primair over de huidige Wsw-doelgroep en over de wijze waarop we de werkgelegenheid en participatie van deze doelgroep voor de toekomst zeker willen stellen.

3. Hoe gaan we voorkomen dat de Maatschappelijke criteria 1c en 1d gaan botsen?

1d moet worden gezien als een toegevoegde waarde op 1 a, b, en c .

4. Bij het scenario Directe ontbinding SW-bedrijf wordt als argument genoemd dat SW-ers dan direct onder de gemeente vallen met bijbehorende subsidieproblematiek. Begrijp ik niet. Dat gemeente dan werk voor hen moet regelen is uitdaging, maar de subsidieproblematiek ligt toch nu ook al bij de gemeente?

Dat is correct. De uitdaging ligt dan in de lokale uitvoering.

5. Weet u hoeveel mensen vanuit Amfors bij Leusdense ondernemers aan het werk zijn? Hebt u er enig zicht op hoeveel arbeidsbeperkten mogelijk in Leusden werk zouden kunnen vinden?

Wordt nagegaan (voor exacte beantwoording).

